

RAHAPELITOIMINNAN
JÄRJESTÄMISEEN LIITTYVÄ
SELVITYS HEVOSALAN
TULEVAISUUDEN
TURVAAMISEKSI YHDEN
TOIMIJAN MALLISSA

Maa- ja metsätalousministerille

Suomen rahapelijärjestelmän vaihtoehtoisia ratkaisumalleja selvittäneen työryhmän (Sisäministeriön julkaisu 12/2015) mukaan Fintoto Oy:n rahapelitoiminnan mahdollisen yhdistämisen vaikutuksiin hevosalalle tulee kiinnittää erityistä huomiota. Työryhmän mukaan tämä edellyttää sitä, että maa- ja metsätalousministeriön johdolla tehdään selvitys siitä, miten hevosalan tulevaisuus voidaan mahdollisessa yhden toimijan mallissa turvata.

Seuraavassa on esitetty maa- ja metsätalousministeriön ja hevosalan yhteistyönä laatima yhteenveto niistä edellytyksistä, jotka tehdyn selvityksen mukaan ovat keskeisiä hevosalouden näkökulmasta yhden yhtiön mallissa. Yhteenveto koostuu neljästä kokonaisuudesta, jotka ovat:

- 1) hevosurheilun ja ravipelien kiinteä yhteys,
- 2) tuottojen kehityksen varmistaminen,
- 3) raviurheilun näkyvyys ja markkinointi sekä
- 4) pelien tuotekehittely.

Näitä kokonaisuuksia koskevat edellytykset tulee ottaa huomioon peliyhtiön järjestämistä koskevassa lainsäädännössä, yhtiön perustamissopimuksissa ja muissa uuden yhtiön perustamiseen liittyvissä järjestelyissä.

Rahapelitoiminnan ohella on korostettava hevosalan merkitystä maaseutuelinkeinojen ja maaseudun kehittämisessä. Hevosala muodostaa laajan kokonaisuuden, johon liittyy kilpailu-, valmennus- ja kasvatustoimintaa sekä paljon liitännäistä elinkeinotoimintaa. Näiden toimintojen myönteinen kehittyminen edellyttää, että hevosala on myös tulevaisuudessa oleellinen osa maaseudun ja maaseutuelinkeinojen strategisia painopistealueita.

Helsingissä 21 päivänä huhtikuuta 2015

Jaana Husu-Kallio

Kansliapäällikkö

Pekka Soini

Toimitusjohtaja

Risto Artjoki

Osastopäällikkö

Pertti Koskeniemi

Toimitusjohtaja

RAHAPELITOIMINNAN JÄRJESTÄMISEEN LIITTYVÄ SELVITYS HEVOSALAN TULEVAISUUDEN TURVAAMISEKSI YHDEN TOIMIJAN MALLISSA

Suomen rahapelijärjestelmän vaihtoehtoisia ratkaisumalleja selvittäneen työryhmän (Sisäministeriön julkaisu 12/2015) mukaan Fintoto Oy:n rahapelitoiminnan mahdollisen yhdistämisen vaikutuksiin hevosalalle tulee kiinnittää erityistä huomiota. Työryhmän mukaan tämä edellyttää selvitystä siitä, miten hevosalan tulevaisuus voidaan yhden toimijan mallissa turvata.

Hevostaloudella on tärkeä merkitys maaseutuelinkeinojen ja maaseudun kehittämisessä. Hevosala muodostaa laajan kokonaisuuden, johon liittyy kilpailu-, valmennus- ja kasvatustoimintaa sekä paljon liitännäistä elinkeinotoimintaa. Näiden toimintojen myönteinen kehittyminen edellyttää, että hevosala on myös tulevaisuudessa oleellinen osa maaseudun ja maaseutuelinkeinojen strategiaa painopistealueita.

Seuraavassa on esitetty yhteenveto niistä tekijöistä, jotka ovat keskeisiä hevostalouden näkökulmasta yhden yhtiön mallissa.

1. Hevosurheilun ja ravipelien kiinteä yhteys

Raviurheilu ja pelaaminen liittyvät kiinteästi toisiinsa. Ravit ilmiönä muodostuvat kahdesta kokonaisuudesta, jotka ovat urheilu ja siihen liittyvä pelitoiminta. Ravikilpailuissa maksettavien palkintojen rahoitus perustuu pääosin hevospelaamiseen toisin kuin muun urheilun rahoitus. Ravikilpailu- ja muun hevostalouteen liittyvän elinkeinotoiminnan harjoittaminen ovat riippuvaisia totopelitoiminnasta muodostuvista tuotoista. Jotta nykymuotoinen raviurheilu voidaan säilyttää, peliyhtiön tulee olla aktiivisesti mukana totoravien järjestämisessä ja kehittämisessä. Myös yhden yhtiön toimintamallissa on tärkeää, että maa- ja metsätalousministeriö vastaa hevosalaan liittyvästä kokonaisuudesta.

Edellä mainitun tavoitteen toteuttamiseksi

- yhtiön tulisi järjestää yhteistyössä raviratojen ja Suomen Hippos ry:n kanssa kilpailukysyntää tyydyttävä määrä totoraveja. Nykyhetken arvion mukaan määrä näyttäisi asettuvan noin 500 tapahtumaan vuositasona. Toteuttamisessa tulee ottaa huomioon ravitapahtumien laadulliset ja määrälliset erot (esimerkiksi Kuninkuusravit 60 000 katsojaa ja 150 totomyyntipistettä radalla vs. yksittäiset lounasravit).
- yhtiön tulee omalta osaltaan luoda edellytykset kotimaiselle ravihevosten kasvatustoiminnalle. Ilman suomalaista ravihevospasvatusta, kilpailu- ja pelitoimintaa ei voida järjestää riittävän laajasti ja laadukkaasti.
- Suomen Hippos ry vastaa ravikilpailukalenterin suunnittelusta. Ravitapahtumien järjestäminen tulisi tehdä peliyhtiön ja yhdistyksen kesken yhteistyössä niin, että tapahtumien järjestämisessä otetaan huomioon erityisesti kilpailijoista johtuva kysyntä eikä pelkästään pelimyyntin lähtökohdista.

- Suomessa on tällä hetkellä 43 totoraveja järjestävää ravirataa. Peliyhtiön tulee omalta osaltaan olla vaikuttamassa siihen, että riittävä alueellinen kilpailutarjonta ja raviratojen toimintaedellytykset totoravien järjestämiseen säilyvät.
- peliyhtiön, raviratojen ja Suomen Hippos ry:n välinen päätöksentekojärjestelmä tulisi järjestää niin, että se tukee parhaalla mahdollisella tavalla raviurheilun kokonaisuutta.

2. Tuottojen kehityksen varmistaminen

Hevospelitoiminta tulee yhden yhtiön mallissa yhdistää tiiviisti osaksi muuta peliyhtiön toimintaa. Keskeistä on turvata hevosurheilun rahoitus pitkällä aikajänteellä.

Edellä mainitun tavoitteen toteuttamiseksi

- yhtiön on sitouduttava kehittämään totopeljä olennaisena osana liiketoimintaa. Yhtiön tavoitteena tulee olla totopelien myynnin hallittu kasvu ja markkinaosuuden säilyminen vähintään nykytasolla.
- totopelien riittävä tarjonta tulisi pyrkiä varmistamaan kehittämällä kotimaista hevospelaamista ja tuottamalla samanaikaisesti kansainvälisiä pelikohteita. Ulkomaisia pelikohteita tulee tarjota aktiivisesti, jotta pelaaminen kanavoituu kotimaiseen peliyhtiöön.
- raviratojen toimintaedellytysten turvaamiseksi on pidettävä huolta kannustavuudesta siten, että luodaan järjestelmä, jolla taataan raviradoille riittävä osuus hevospelien myynnistä kaikissa olosuhteissa.
- yhtiön tuotoista tarkoitetun suhteellisen osuuden (4 %) lisäksi edellytetään tiettyä vuosittain maksettavaa euromääräistä minimimäärää mm. raviratakoneiston ylläpitämiseksi.
- yhtiön tulisi osallistua hevospelien kansainväliseen kehitystyöhön ja varmistaa yhteistyölle riittävät resurssit.
- yhtiön on kiinnitettävä huomiota erityisesti rahaliikenteen ohjaamiseen niin, että nykymuotoinen nopea ja tehokas tuloutus edunsaajille säilyy.

3. Raviurheilun näkyvyys ja markkinointi

Raviurheilu tarvitsee säilyäkseen näkyvyyttä. Yhden yhtiön mallissakin peliyhtiön keskeisiä tehtäviä on varmistaa raviurheilun näkyvyys. Ravipelien kiinnostavuus perustuu raviurheilun suosioon.

Edellä mainitun tavoitteen toteuttamiseksi

- yhtiön on varmistettava, että kaikista totoraveista tuotetaan laadukas televisiolähetys ja viikon merkittävimmät ravitapahtumat esitetään valtakunnallisella televisiokanavalla korkeatasoisesti tuotettuna.
- totopeljä tulee kehittää ja markkinoida siten, että totopelien liikevaihdon sekä markkinointi- ja myyntipanosten suhde säilyy vähintään nykyisellä tasolla. Fintoto Oy käyttää nykyisin markkinaosuuttaan enemmän esimerkiksi ravien televisiointiin.
- yhtiön tehtävänä totopelien markkinoinnin ohella on raviurheilun markkinointiviestintä erityisesti viikon pää- ja suur tapahtumien osalta.

- yhtiön tulee varmistaa, että ravien kohde- ja tuloinformaatio säilyy laadultaan ja määrältään vähintään nykyisellä tasolla.

4. Pelien tuotekehittely

Totopelitoimintojen tuotekehitykselle on turvattava riittävät resurssit niin, että totopelit ja ravit ilmiönä säilyttävät myös jatkossa vetovoimansa.

Edellä mainitun tavoitteen toteuttamiseksi

- arpajaislainsäädännön kehittäminen tulisi tehdä niin, että varmistetaan totopelien tasavertainen ja joustava tuotekehitysmahdollisuus ottaen huomioon sekä kotimainen että kansainvälinen kehitys.
- yhtiön tulisi kehittää totopelejä siten, että tuotteiden kysyntä säilyy. Investointien tulee vastata peliyhtiön muihin tuotteisiin käyttämiä panoksia.
- yhtiön tulisi osallistua kansainväliseen pelituotekehitykseen muiden hevospelejä tarjoavien yhtiöiden kanssa.

YHTEENVEDON TAUSTAPERUSTELUT

Edellä on esitetty yhteenveto tekijöistä, jotka ovat keskeisiä hevostalouden toimintaedellytysten turvaamiseksi yhden yhtiön mallissa. Tänä päivänä merkittävä osa hevosistamme on urheilukäytössä. Voimakkaasti kehittynyt ravikilpailutoiminta on osaltaan mahdollistanut hevostaloudessamme tapahtuneen myönteisen kehityksen. Totopelitoiminnasta kertyneillä varoilla on ollut mahdollista tukea kotimaista hevoskasvatusta ja parantaa kilpailu- ja valmennustoiminnan yleisiä puitteita ja toimintaedellytyksiä. Koska hevospelien tuotot ja niistä maksettavat palkinnot ovat hevostalouden merkittävin rahoituslähde, ravikilpailutoiminnan toimintaedellytysten turvaaminen on siten koko alan avainkysymyksiä myös tulevaisuudessa. Hevostaloudella on tärkeä rooli myös maatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen kehittämisen kannalta. Omalta osaltaan se tukee myös maaseudun elinvoimaistamista. Seuraavassa on esitetty tarkemmin perustelut edellä yhteenvedossa tarkoitetuista tekijöistä, joilla on oleellinen merkitys hevosalan kannalta rahapelitoiminnan mahdollisessa rakennejärjestelyssä.

1. Hevosurheilun ja ravipelien kiinteä yhteys

Raviurheilu ja pelaaminen liittyvät kiinteästi toisiinsa. Ravit ilmiönä muodostuvat kahdesta kokonaisuudesta, jotka ovat urheilu ja siihen liittyvä pelitoiminta. Ravikilpailuissa maksettavien palkintojen rahoitus perustuu pääosin hevospelaamiseen toisin kuin muun urheilun rahoitus. Ravikilpailu- ja muun hevostalouteen liittyvän elinkeinotoiminnan harjoittaminen ovat riippuvaisia totopelitoiminnasta muodostuvista tuotoista. Jotta nykyinen raviurheilu voidaan säilyttää, peliyhtiön tulee olla aktiivisesti mukana totoravien järjestämisessä ja kehittämisessä. Myös yhden yhtiön toimintamallissa on tärkeää, että maa- ja metsätalousministeriö vastaa hevosalaan liittyvästä kokonaisuudesta.

⇒ *Hevosalan on arvioitu työllistävän sekä päätoimisesti että osa-aikaisesti kaikkiaan noin 15 000 henkilöä, suurelta osin muualla kuin kaupunkikeskittymissä. Hevostaloudella on laajat liitännäisvaikutukset myös maaseutuelinkeinoihin ja tulevaisuudessa hevostalous voi nykyistäkin voimakkaammin tuottaa täydentävää ja päätuotantosuuntaa tukevia elinkeinomahdollisuuksia maaseudulla.*

Edellä mainitun tavoitteen toteuttamiseksi

- **Yhtiön tulisi järjestää yhteistyössä raviratojen ja Suomen Hippos ry:n kanssa kilpailukysyntää tyydyttävä määrä totoraveja. Nykyhetken arvion mukaan määrä näyttäisi asettuvan noin 500 tapahtumaan vuositasona. Toteuttamisessa tulee ottaa huomioon ravitapahtumien laadulliset ja määrälliset erot (esimerkiksi Kuninkuusravit 60 000 katsojaa ja 150 totomyyntipistettä radalla vs. yksittäiset lounasravit).**

⇒ *Suomen Hippos ry vastaa kilpailukalenterin suunnittelusta. Kalenterin suunnittelussa otetaan huomioon erityisesti se, miten ravihevosten lukumäärä jakaantuu alueellisesti ja missä peliin kohdistuva kysyntä kohtaa hevosten tarjonnan. Tärkeää on, että turvataan sekä ammattilaisten että harrastajien toimintaedellytykset koko maassa. Kilpailukalenteri on tärkeä työkalu, kun*

alan resursseja kohdennetaan alan tavoitteiden mukaisesti. Tästä syystä peliyhtiö ei voi puhtaasti omista lähtökohdistaan määrittellä tapahtumien määrää tai alueellista kohdistamista.

Pelitoiminnan järjestämiseen liittyy eritasoisissa tapahtumissa hyvin erityyppisiä tehtäviä. Suurimmissa tapahtumissa peliyhtiön tulee olla tapahtuman suunnittelussa alusta asti mukana, jotta voidaan varmistaa pelipalveluiden virheetön toteutuminen tapahtumassa. Peliyhtiön tulee huolehtia tapahtumatasolla pelitoimintaan liittyvien viranomaisvelvoitteiden täyttymisestä sekä siitä, että pelipalveluiden taso on asiakkaiden tarpeiden mukaisesti järjestetty.

- **Yhtiön tulee omalta osaltaan luoda edellytykset kotimaiselle ravihevosten kasvatustoiminnalle. Ilman suomalaista ravihevoskasvatusta kilpailu- ja pelitoimintaa ei voida järjestää riittävän laajasti ja laadukkaasti.**
- ⇒ *Vuonna 2014 Suomessa syntyi lämminverisiä ravihevosia yhteensä 1212 kpl ja suomenhevosia yhteensä 1003 kpl. Suomalaisen hevostalouden kivijalka onkin kotimainen hevoskasvatus. Pääosa hevoskasvatuksesta tapahtuu edelleen maaseudulla. Kokonaisuutena arvioiden vain sellaiset hevostaloudet, joiden oma kasvatus on riittävän vahvaa, voivat menestyä tulevaisuudessa. Hevostalouden ja -kulttuurin näkökulmasta on epätarkoituksenmukaista, että toiminta perustuisi muualla tapahtuvaan kasvatustoimintaan.*
- **Suomen Hippos ry vastaa ravikilpailukalenterin suunnittelusta. Ravitapahtumien suunnittelu tulisi tehdä peliyhtiön ja yhdistyksen kesken yhteistyössä niin, että tapahtumien järjestämisessä otetaan huomioon erityisesti kilpailijoista johtuva kysyntä eikä pelkästään pelimyyntin lähtökohdista.**
- ⇒ *Kilpailutoimintaa ei voida toteuttaa ilman tarkkaa analyysia hevosten maantieteellisestä sijainnista. Suomen Hippos ry ylläpitää hevosrekisterejä, joten Suomen Hippoksella on keskeinen rooli kilpailutoiminnan suunnittelussa. Tällä hetkellä Fintoto Oy järjestää totopelit raviradoilla siten, että tapahtumien luonteen erilaisuus tulee huomioitua. Yhtiön henkilöstö kuljettaa, asentaa ja operoi jokaisen ravitapahtuman (yli 500 kpl vuodessa) paikan päällä. Rahapeliyhteisöjen yhdistäminen ei tuota synergiaetuja totopelien käytännön operointiin.*
- **Suomessa on tällä hetkellä 43 totoraveja järjestävää ravirataa. Peliyhtiön tulee omalta osaltaan olla vaikuttamassa siihen, että riittävä alueellinen kilpailutarjonta ja raviratojen toimintaedellytykset totoravien järjestämiseen säilyvät.**
- ⇒ *Kattava totoraveja järjestävä ravirataverkko turvaa parhaiten ammattilaisten ja harrastajien toimintaedellytykset kaikkialla Suomessa. Mikäli ravirataverkkoa supistetaan, erityisesti raviurheilun harrastusmahdollisuudet vähenevät olennaisesti. Vuonna 2014 Suomessa oli rekisteröityjä valmentajia kaikkiaan 3 393, mikä kansainvälisessä vertailussa on paljon. Rekisteröityneitä ohjastajia oli yhteensä 1 960 ja kilpailleita hevosia noin 7 200.*
- **Peliyhtiön, raviratojen ja Suomen Hippos ry:n välinen päätöksentekojärjestelmä tulisi järjestää niin, että se tukee parhaalla mahdollisella tavalla raviurheilun kokonaisuutta.**

⇒ Tällä hetkellä raviradat, Suomen Hippos ry ja Fintoto Oy toimivat kiinteässä yhteistyössä raviurheilua ja hevosalaa koskevassa päätöksenteossa. Suomen Hippos ry omistajana nimeää yhtiön hallituksen jäsenistä puolet. Lisäksi raviratojen, Suomen Hippoksen ja Fintoton välillä on monenlaista käytännönläheistä, päivittäistä ja jatkuvaa yhteistyötä. Yhden yhtiön mallissa tulisi päätöksenteko ja käytännön toimintamallit olla sellaisia, joissa alan toimijat ovat keskeisesti mukana. Raviratojen motivaation säilyttämiseksi on tärkeää, että radat voivat vaikuttaa tulokseensa ja menestykseensä omalla panoksellaan. Mahdollisessa yhden yhtiön mallissa mittarit, joiden pohjalta alan sisäiset resurssit jaetaan, tulisi uudistaa.

2. Tuottojen kehityksen varmistaminen

Hevospelitoiminta tulee yhden yhtiön mallissa yhdistää tiiviisti osaksi muuta peliyhtiön toimintaa. Keskeistä on turvata hevosurheilun rahoitus pitkällä aikajänteellä.

Edellä mainitun tavoitteen toteuttamiseksi

- **Yhtiön on sitouduttava kehittämään totopelejä olennaisena osana liiketoimintaa. Yhtiön tavoitteena tulee olla totopelien myynnin hallittu kasvu ja markkinaosuuden säilyminen vähintään nykytasolla.**
- ⇒ *Yhden yhtiön mallissa hevospelit edustavat noin neljää prosenttia kokonaisuudesta. Tällä hetkellä Fintoto Oy panostaa vuosittain noin viisi miljoonaa euroa ravien televisiointiin. Tämä panostus on tärkeää, jotta raviurheilu ilmiönä jatkuisi. Televisioinnista aiheutuvat kulut tulisi sisällyttää peliyhtiön budjettiin.*
- **Totopelien riittävä tarjonta tulisi pyrkiä varmistamaan kehittämällä kotimaista hevospelaaamista ja tuottamalla samanaikaisesti kansainvälisiä pelikohteita. Ulkomaisia pelikohteita tulee tarjota aktiivisesti, jotta pelaaminen kanavoituu kotimaiseen peliyhtiöön.**
- ⇒ *Kotimaisten pelikohteiden turvaaminen on olennaista hevospelaamisen tulevaisuuden kannalta. Tanskassa Dantoto yhdistettiin valtiolliseen Danske Spil:iin vuonna 2000. Danske Spil aloitti kansainvälisten pelikohteiden tarjonnan laajasti sulautumisen jälkeen, aikaisemmin kansainvälisiä kohteita ei tarjottu lainkaan. Tanskalaisten hevospelikohteiden vaihto on laskenut 387 miljoonasta kruunusta 129 miljoonaan kruunuun viime vuoteen mennessä. Samaan aikaan kokonaisvaihto on kasvanut 390 miljoonasta 493 miljoonaan kruunuun. Ennen yhdistymistä vuonna 1999 Tanskassa hevospelien kokonaisvaihto oli 433 miljoonaa kruunua. Hevospelaaminen on siten kasvanut vain noin 14 prosenttia viimeisen 15 vuoden aikana kun pelitoiminta yhdistettiin.*

Kansainvälisiä hevospelikohteita tulisi tarjota myös yhden yhtiön mallissa, jotta pelaaminen voidaan kanavoida kotimaiseen peliyhtiöön. Asiakkaat pelaavat kiinnostavia kansainvälisiä pelikohteita ulkomaisten toimijoiden kautta ellei samaan pelikohteeseen ole mahdollista pelata kotimaisen peliyhtiön kautta. Pelaajien kiinnostuksen kannalta ratkaisevaa ovat isot kansainväliset poolit, joissa kokonaispelivaihto on riittävän houkutteleva. Totopelit ovat muuttuvan ker-toimen pelejä, joissa pelivaihdon suuruus luo asiakkaille kiinnostusta osallistua peliin.

Fintoto Oy:llä on tällä hetkellä laajat ja toimivat kansainväliset yhteistyösuhteet, jotka mahdollistavat nykyiset yhteispoolit. Vuonna 2015 yhtiön kautta pelataan kansainvälisiä pelikohteita arviolta noin 40 miljoonalla eurolla ja muualta Suomeen noin 12 miljoonaa euroa. Yleinen kansainvälinen kasvava trendi on, että hevoskilpailuja pelataan yhteisiin pooleihin eri maiden välillä entistä enemmän.

- **Raviratojen toimintaedellytysten turvaamiseksi on pidettävä huolta kannustavuudesta siten, että luodaan järjestelmä, jolla taataan raviradoille riittävä osuus hevospelien myynnistä kaikissa olosuhteissa.**
- ⇒ *Fintoto Oy tuloutti totopelien tuottoja vuonna 2014 raviradoille yhteensä noin 27 miljoonaa euroa. Radat maksoivat saaduista tuotoista palkintoina hevosomistajille noin 18,5 miljoonaa euroa. Raviradat pystyvät nykyisellä tuotonjakomallilla vastaamaan omasta taloudestaan niin, että ne asettavat palkintotasonsa omaan maksukykyynsä sopivaksi. Jokainen ravirata vastaa itsenäisesti taloudestaan, minkä vuoksi radoille on jätettävä mahdollisuus vaikuttaa muun muassa omien raviensa palkintoihin. Raviradoilla on erilaisia vastuita raviurheilun toimintaedellytysten turvaamisesta ja myös erilaiset toimintaympäristöt. Osa raviradoista toimii ympärivuotisesti ja tarjoaa harjoitusolosuhteet läpi vuoden. Tällöin radan ylläpitokustannukset nousevat merkittävästi. Ratojen kustannusrakenne ei näin ollen perustu pelkästään kilpailutoimintaan, vaan harjoitusmahdollisuuksien järjestäminen aiheuttaa myös merkittävät kulut. Radat myös toimivat erilaisissa toimintaympäristöissä, jolloin pelitoiminnasta saaduilla tuotoilla voidaan vaikuttaa radan toimintaedellytyksiin. Raviratojen pelitoiminnasta saamat tuotot perustuvat pelikohteiden eli ravikilpailujen järjestämiseen ja omalla alueella tapahtuvaan totopelimyyntiin. Raviratojen motivaation säilyttämiseksi ravikilpailujen järjestämisestä ja aluemyynnistä tulisi palkita tuloksiin perustuen. Samoin raviratojen pelimyynsiä edistäneet toimenpiteet tulee ottaa huomioon tuottojen jaossa.*
- **Yhtiön tuotoista tarkoitettun suhteellisen osuuden (4 %) lisäksi edellytetään tiettyä vuosittain maksettava euromääräistä minimimäärää mm. raviratakoneiston ylläpitämiseksi.**
- ⇒ *Peliyhtiön tuotoista tarkoitettu suhteellinen osuus (4 %) tuotoista ei ole riittävä ravitoiminnan turvaamiseksi nykyisellä tasolla, vaan yhden toimijan malliin siirryttäessä tarvitaan myös vuosittainen euromääräinen minimimäärä. Ravirataverkoston ylläpito ja kehittäminen edellyttävät merkittävää euromääräistä panostusta vuosittain. Vasta ylläpitokustannusten jälkeen voidaan tuottoja ohjata hevosomistajille ja kasvattajille palkintoina. Minimimäärän määrittelyn kautta voidaan luoda edellytykset pitkäjänteiselle suunnittelulle ravirataverkostossa.*
- **Yhtiön tulisi osallistua hevospelien kansainväliseen kehitystyöhön ja varmistaa yhteistyölle riittävät resurssit**
- ⇒ *Kansainvälistä yhteistyötä tehdään nykyisin erityisesti kilpailutoiminnassa ja pelien tuotekehityksessä. Yhden yhtiön mallissa yhteistyötä kansainvälisten kumppaneiden kanssa tulisi edelleen kehittää. Mikäli tätä yhteistyötä ei tehdä ja voida varmistua siitä, että suomalaisille asiakkaille tarjotaan kilpailukykyisiä tuotteita, on vaarana, että kotimaiset asiakkaat ainakin osittain siirtyvät ulkomaisten peliyhtiöiden asiakkaiksi.*

- **Yhtiön on kiinnitettävä huomiota erityisesti rahaliikenteen ohjaamiseen niin, että nyky-
muotoinen nopea ja tehokas tuloutus edunsaajille säilyy.**

⇒ *Nykyisin pelitoiminnan tuotot tuloutetaan edunsaajille nopealla rytmillä, viimeistään kahden viikon kuluessa pelin myyntitapahtumasta. Tuottojen jako on rakennettu kannustavaksi. Yhden yhtiön mallissa on tärkeää varmistaa raviradan toiminnan ja sen saamien tuottojen välinen yhteys. Nykymallissa pelitoiminnan tuotot jaetaan nk. alue- ja kohdetuottoihin. Aluetuotoilla tarkoitetaan sitä myyntiosuutta, joka on syntynyt raviradan omalla vaikutusalueella. Esimerkiksi Vermon ravirata voi omilla myynninedistämisen ja markkinoinnin toimenpiteillään kehittää oman alueensa totopelipisteiden myyntiä. Oman alueen myyntituottojen kasvun hyöty ohjataan suoraan Vermolle. Näin ollen raviradalla on vahva intressi pelimyynnin kehittämiseen myös totopelipisteissä. Kohdetuotot ovat puolestaan tuottoja, jotka ohjataan ravit järjestäneelle raviradalle. Jos ravirata järjestää urheilullisesti ja pelillisesti laadukkaat lähdöt, se tuottaa paremman pelivaihtonsa ansiosta suoraan tuottoja raviradalle. Raviradan kannattaa siten kehittää omien raviensa laatutasoa.*

Olennainen kysymys onkin, miten raviratojen motivaatio voidaan säilyttää yhden yhtiön tuotonjakomallissa. Jos ala saa neljä prosenttia rahapeliyhtiön kokonaistuotoista ilman omaa panostustaan, miksi raviradat ja muut toimijat yrittäisivät kehittää toimintaansa. Vaarana olisi, että raviradat ja muut toimijat lopettaisivat kehitystoimintansa ja vähentäisivät panostustaan, jos sillä ei olisi vaikutusta omaan tulokseen. Tällainen kehitys on nähty muun muassa Yhdysvalloissa (Racinet) ja Italiassa. Molemmissa esimerkeissä hevosurheilua tuettiin raha-automaattien tuotoilla. Aluksi ratojen tuotot kasvoivat, kunnes raha-automaattien tuotot ohjattiin muihin tarkoituksiin. Koska radat eivät olleet kiinnostuneita ja motivoituneita omasta toiminnastaan "varman tulonmuodostuksen" vuoksi, toiminta heikkeni. Tämän vuoksi on tärkeää, että tuotonjakoon löydetään ratkaisu, jolla ratoja motivoidaan kehittämään toimintaansa.

3. Raviurheilun näkyvyys ja markkinointi

Raviurheilu tarvitsee säilyäkseen näkyvyyttä. Yhden yhtiön mallissakin peliyhtiön keskeisiä tehtäviä on varmistaa raviurheilun näkyvyys. Ravipelien kiinnostavuus perustuu raviurheilun suosioon.

Edellä mainitun tavoitteen toteuttamiseksi

- **Yhtiön on varmistettava, että kaikista totoraveista tuotetaan laadukas televisiolähetys ja viikon merkittävimmät ravitapahtumat esitetään valtakunnallisella televisiokanavalla korkeatasoisesti tuotettuna.**

⇒ *Suomen kaikki totopeliravit (yli 500 tapahtumaa) televisioidaan tällä hetkellä suorina lähetyksinä ja näytetään Fintoton Oy:n omalla TotoTV-kanavalla. Fintoto Oy (aikaisemmin Suomen Hippos ry) on panostanut raviurheilun televisiointiin ja erityisesti suoriin lähetyksiin määrätietoisesti vuodesta 1995 alkaen. Hevospelivaihtojen hyvä kehitys vuodesta 1995 alkaen on perustunut raviurheilun pelaamiseen suorien TV-lähetyksien välityksellä. Koko raviurheilun näkyvyyden kannalta on*

olennaista, että ravit näkyvät laajasti valtakunnallisilla TV-kanavilla. Tällä hetkellä raveja näytetään suorina lähetyksinä seitsemänä tuntina viikossa MTV:n kanavilla. Joka lauantai viikon parhaimmat ravit esitetään MTV3-kanavalla osittain suorana lähetyksenä kello 17-18.

⇒ *Miten yhden yhtiön mallissa varmistetaan, että kaikki ravit edelleen televisioidaan laadukkaasti (monikamerainen HD-kuva) ja niille turvataan monipuolinen jakelu? Nykyisin TotoTV-kanava välitetään kaikkien kaapeliyhtiöiden välityksellä, IPTV-palveluna, steaminginä Internetissä ja mobiilina. Yhden yhtiön mallissa saattaa olla vaikea perustella, miksi raviurheilun TV-lähetykset ja jakelu kustannetaan kun samanaikaisesti monet muut urheilulajit (esim. jalkapallon Veikkausliiga) vastaavat omista televisioinneistaan. Kustannuksia ei voi myöskään siirtää Suomen Hippoksen tai raviratojen maksettavaksi.*

- **Totopeljä tulee kehittää ja markkinoida siten, että totopelien liikevaihdon sekä markkinointi- ja myyntipanosten suhde säilyy vähintään nykyisellä tasolla. Fintoto Oy käyttää nykyisin markkinaosuuttaan enemmän esimerkiksi ravien televisiointiin. Yhtiön tehtävänä totopelien markkinoinnin ohella on raviurheilun markkinointiviestintä erityisesti viikon päätapahtumien ja suur tapahtumien osalta.**

⇒ *Ravitapahtumat ja pelit muodostavat kokonaisuuden, jossa on tarkoituksenmukaista toteuttaa ns. ristiinmarkkinointia. Markkinoinnin resurssit on nykyisin kohdistettu Fintoto Oy:lle, mutta yhtiö on toteuttanut markkinointiaan siten, että pelimarkkinoinnilla on tuettu tapahtumamarkkinointia. Tämä on tukenut tapahtumien menestystä ja ollut tehokasta niin pelin kuin tapahtumien kannalta. Lisäksi pelisääntöjen mukaisia bonuskertymiä ja muita peliä edistäviä toimia on kohdennettu erityisesti suur tapahtumiin, mikä on lisännyt tapahtumien vetovoimaa.*

- **Yhtiön tulee varmistaa, että ravien kohde- ja tuloinformaatio säilyy laadultaan ja määrältään vähintään nykyisellä tasolla.**

⇒ *Ravien kohde- ja tuloinformaatio on tärkeä tiedonlähde raviurheilusta kiinnostuneille. Ravien tulokset on luettavissa käytännössä kaikista merkittävistä medioista. Tuloinformaatioon on aina liitetty myös peli-informaatio ja nykyjärjestelmässä vastuu tiedon eteenpäin saattamisesta on ollut peliyhtiöllä. Näin asian tulee olla jatkossakin, koska peli-informaatio on saatavissa ainoastaan peliyhtiöltä.*

⇒ *Kohdeinformaation levittämisessä Fintoto Oy:llä on myös merkittävä rooli. Yhtiö on pitänyt huolta, että kohdeinformaatiota on kattavasti saatavilla pelipisteissä ja internetissä. Kohdeinformaation levittämiseksi yhtiöllä on laaja kumppaniverkosto, joka on taannut tiedon laajan jakelun kiinnostuneille. Tämän merkitys ei tule vähenemään jatkossakaan, joten yhden yhtiön mallissa peliyhtiöllä on merkittävä vastuu asiassa.*

4. Pelien tuotekehittely

Totopelitoimintojen tuotekehitykselle on turvattava riittävät resurssit niin, että totopelit ja ravit ilmiönä säilyttävät myös jatkossa vetovoimansa.

Edellä mainitun tavoitteen toteuttamiseksi

- **arpajaislainsäädännön kehittäminen tulisi tehdä niin, että varmistetaan totopelien tasa-vertainen ja joustava tuotekehitysmahdollisuus ottaen huomioon sekä kotimainen että kansainvälinen kehitys.**
- ⇒ *Voimassa oleva arpajaislainsäädäntö rajoittaa uusien totopelien kehittelyä. Hevospelaaminen on kehittymässä samaan suuntaan kuin muut rahapelien muodot, joissa peleihin luodaan erilaisia liitännäisominaisuuksia. Näin syntyy nk. hybridi-pelejä. Tällaisessa pelissä voitto voidaan ratkaista sekä hevoskilpailun että siihen liittyvän, esimerkiksi arvonnän yhteistuloksena. Esimerkkinä tällaisesta pelistä on Ranskan hevospeliyhtiö PMU:n toimeenpanema Quinte+, joka on erittäin suosittu. Päävoitto muodostuu niin, että asetetaan viisi hevosta paremmuusjärjestykseen ja lisäksi erillinen arvonta neljästä satunnaisesta numerosta. Arpajaislainsäädäntöä olisi kehitettävä siten, että kuluttajan näkökulmasta erottuva tekijä olisi primäärinen eli hevoskilpailun lopputulos. Arpajaislain tulisi sallia hevospeleihin muista rahapeleistä tunnistettavia muotoja, kuten lisäarvonnat.*
- **Yhtiön tulisi kehittää totopelejä siten, että tuotteiden kysyntä säilyy. Investointien tulee vastata peliyhtiön muihin tuotteisiin käyttämiä panoksia.**
- ⇒ *Fintoto Oy on koko olemassaolonsa ajan investoinut huomattavasti pelien ja niiden myymisen kehittämiseen. Hevospelit poikkeavat ominaisuuksiltaan muusta pelitarjonnasta ja niiden kehittäminen on jatkuva prosessi. Yhden yhtiön mallissa hevospelien tuotekehitys ei saa hidastua tai pysähtyä. Uuden yhtiön tulisi varmistaa riittävät kehitysresurssit ja mahdollisuudet investoinneille totopelien kehittämiseksi. Tuotonjaossa käytetty neljän prosentin osuus kokonaisuudesta ei ole tuotekehityksessä riittävä taso. Fintoto Oy:n osuus pelien ja pelijärjestelmien kehitys- ja investointikustannuksista Suomessa on ollut merkittävästi isompi. Neljän prosentin osuudella kokonaisuudesta ei hevospelien tuotekehitystä voida riittävällä tasolla turvata.*
- **Yhtiön tulisi osallistua kansainväliseen pelituotekehitykseen muiden hevospelejä tarjoavien yhtiöiden kanssa.**
- ⇒ *Hevospelaaminen on enenevässä määrin kansainvälistymässä. Kansainvälinen yhteispelaaminen mahdollistaa suuremmat vaihdot ja sitä kautta asiakkaiden lisääntyvän kiinnostuksen. Lisäksi kansainvälisillä hevospeliyhtiöillä on merkittävästi (PMU:n liikevaihto n. 10 miljardia euroa) enemmän resursseja pelituotekehitykseen kuin kotimaisella toimijalla. Kansainvälinen yhteistyö on tärkeää totopelien tulevaisuudelle myös yhden yhtiön mallissa.*